

J.J. Strossmayer University in Osijek
Faculty of Economics in Osijek

ICES

International Centre for
Entrepreneurial Studies

**Podrška internacionalizaciji poslovanja
hrvatskih tvrtki –
iskustvo projekta INTENSE**
INTernational ENtrepreneurship Skills Europe

*dr.sc. Sunčica Oberman Peterka ,
Ekonomski fakultet u Osijeku, ICES*

Cepor, Zagreb, 28.5.2019.

Sadržaj

- Neke činjenice...
- Programi podrške za internacionalizaciju (malih i srednjih) poduzeća u Hrvatskoj
- Iskustvo projekta INTENSE

Kako potaknuti i povećati izvoznu orijentaciju hrvatskih tvrtki?, Cepor, Zagreb, 28.5.2019.

Važni pojmovi

- Internacionalizacija kao neminovnost hrvatskog gospodarstva
- Internacionalizacija malih i srednjih poduzeća
- Internacionalizacija i izvoz
- Izvoz kao generator rasta i razvoja
 - kako ga potaknuti?
 - razlog malog izvoza hrvatskih poduzeća?

Kako potaknuti i povećati izvoznu orijentaciju hrvatskih tvrtki?, Cendor, Zagreb, 28.5.2019.

GEM

GEM istraživanje

www.gemconsortium.org

www.gemhrvatska.org

Najveće međunarodno istraživanje o
poduzetništvu, od 1999. godine

Hrvatska, od 2002. godine, **od 2013. kao članica EU**

2017.: 54 zemlje, 86% svjetskog BDP, 68% svjetskog stanovništva

CEPOR

ices.hr

GEM

Istraživačka pitanja

- Koliko su **razlike** u poduzetničkoj aktivnosti povezane s ekonomskim rastom zemlje?
- Što **vlade** mogu učiniti kako bi utjecale na razinu poduzetničkog djelovanja zemlje?

CEPOR

ices.hr

GEM

Dinamizam poduzetničke strukture u RH

- Novi poslovni pothvati u prosjeku EU
- Nizak motivacijski indeks
- Malo „odraslih” poduzeća
- Niska razina obnavljanja poduzetničke strukture
- Malo rastućih poduzeća

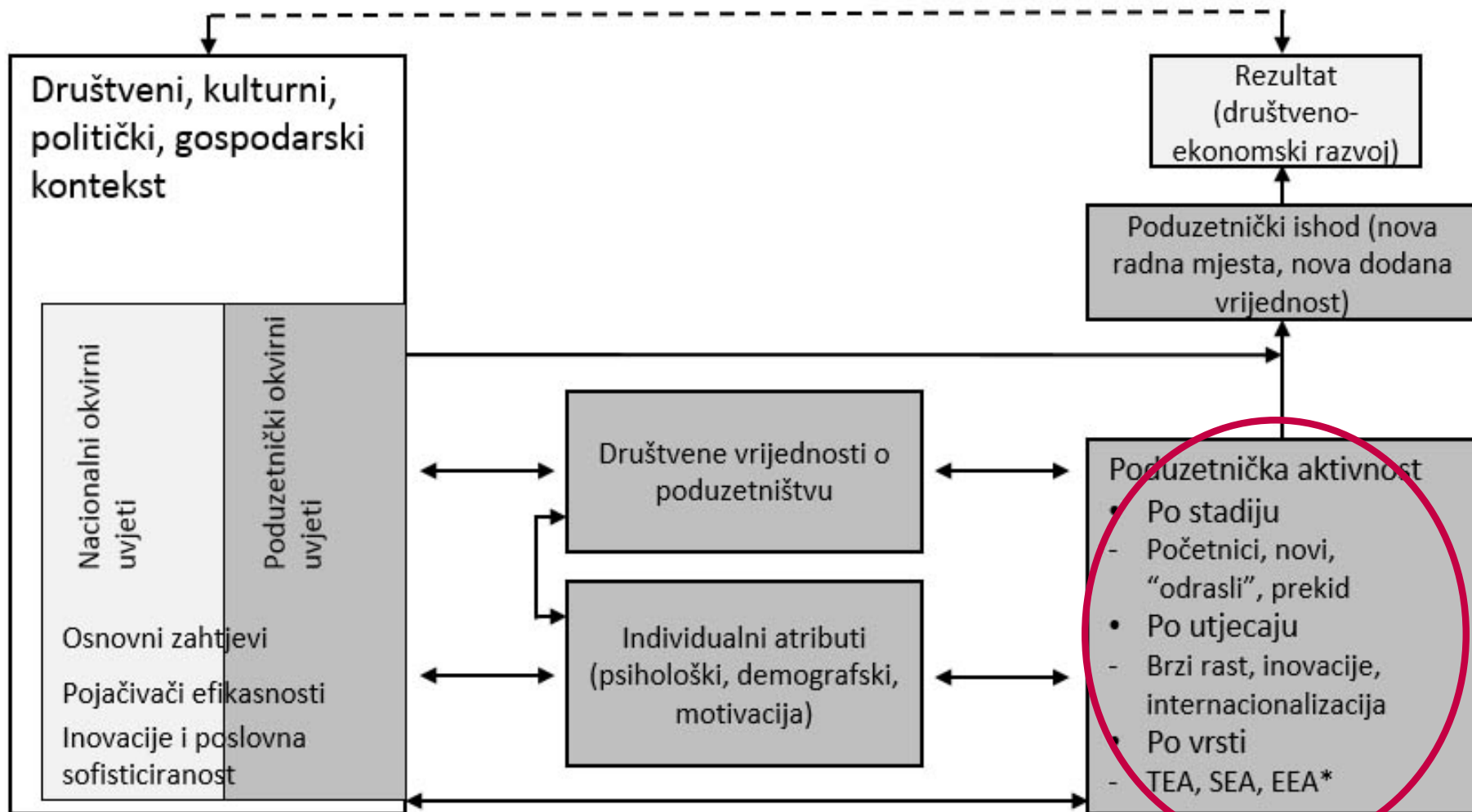
CEPOR

ices.hr

GEM

Konceptualni okvir

GEM

Nizak motivacijski indeks (TEA prilika / TEA nužda)

	HRV	EU	
2002.	2,6		
2008.	2,5		
2012.	1,9	4,8	
2018.	1,9	5,3	10,9 Poljska

– umanjen potencijal svih poduzetničkih pothvata

CEPOR

ices.hr

GEM

Malo „odraslih” poduzeća (starija od 42 mjeseca)

Tanka osnovica generiranja nove vrijednosti

	HRV	EU
2002.	2,2%	
2008.	4,8	
2012.	3,0	6,5
2018.	4,2*	6,9

CEPOR

ices.hr

GEM

Kriteriji za rastuća poduzeća

- Inovativnost u korištenju novih tehnologija
- Inovativnost u razvoju novih proizvoda
 - **bez** novih proizvoda 72% TEA i 81% “odraslih”
- Izloženost konkurenciji - još uvijek u crvenom oceanu
- Orijentiranost izvozu – oscilira
- Kapacitet novog zapošljavanja - optimistično za 5+, pesimistično za 10+

CEPOR

ices.hr

GEM

Ulaganja u tehnologiju...

...ali još uvijek malo novih proizvoda

Tehnološka opremljenost **bolja** od prosjeka EU

Manje novih proizvoda od prosjeka EU

Konkurentnost se postiže **inovativnim proizvodima**

CEPOR

ices.hr

Programi i potpore potpore

- MINGO, HAMAG BICRO
 - Internacionalizacija poslovanja MSP-ova (2017., 2018.)
 - Internacionalizacija poslovanja MSP-ova putem organizacija za poslovnu podršku (2017)
 - Certifikacijom proizvoda do tržišta (2018., 2019.)
 - Uvođenje sustava upravljanja poslovnim procesima i kvalitetom (2019.)
 - Komercijalizacija inovacija u poduzetništvu (2017.)
 - Povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizilaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja – IRI (2016., planirano 2019.)

Kako potaknuti i povećati izvoznu orijentaciju hrvatskih tvrtki?, Cepar, Zagreb, 28.5.2019.

Inicijative, podrške internacionalizaciji

- Izvozni portal - <https://izvoz.gov.hr/>
- Hrvatski izvoznici – <https://www.hrvatski-izvoznici.hr/>
- Liderov Klub izvoznika-
<https://lider.media/kategorije/klubovi/klub-izvoznika/>
- Vijeće za gospodarska pitanja predsjednice RH – (Ne)sustavno poticanje kvalitetnog i održivog izvoza – preporuke
- CIKLUS SEMINARA O INTERNACIONALIZACIJI POSLOVANJA MSP-OVA (HGK i Deloitte) - u okviru projekta HGK „HR.IZVOZ –s HGK do stranih tržišta

Kako potaknuti i povećati izvoznu orijentaciju hrvatskih tvrtki?, Cepar, Zagreb, 28.5.2019.

Deklaracija Hrvatskih izvoznika (2018)

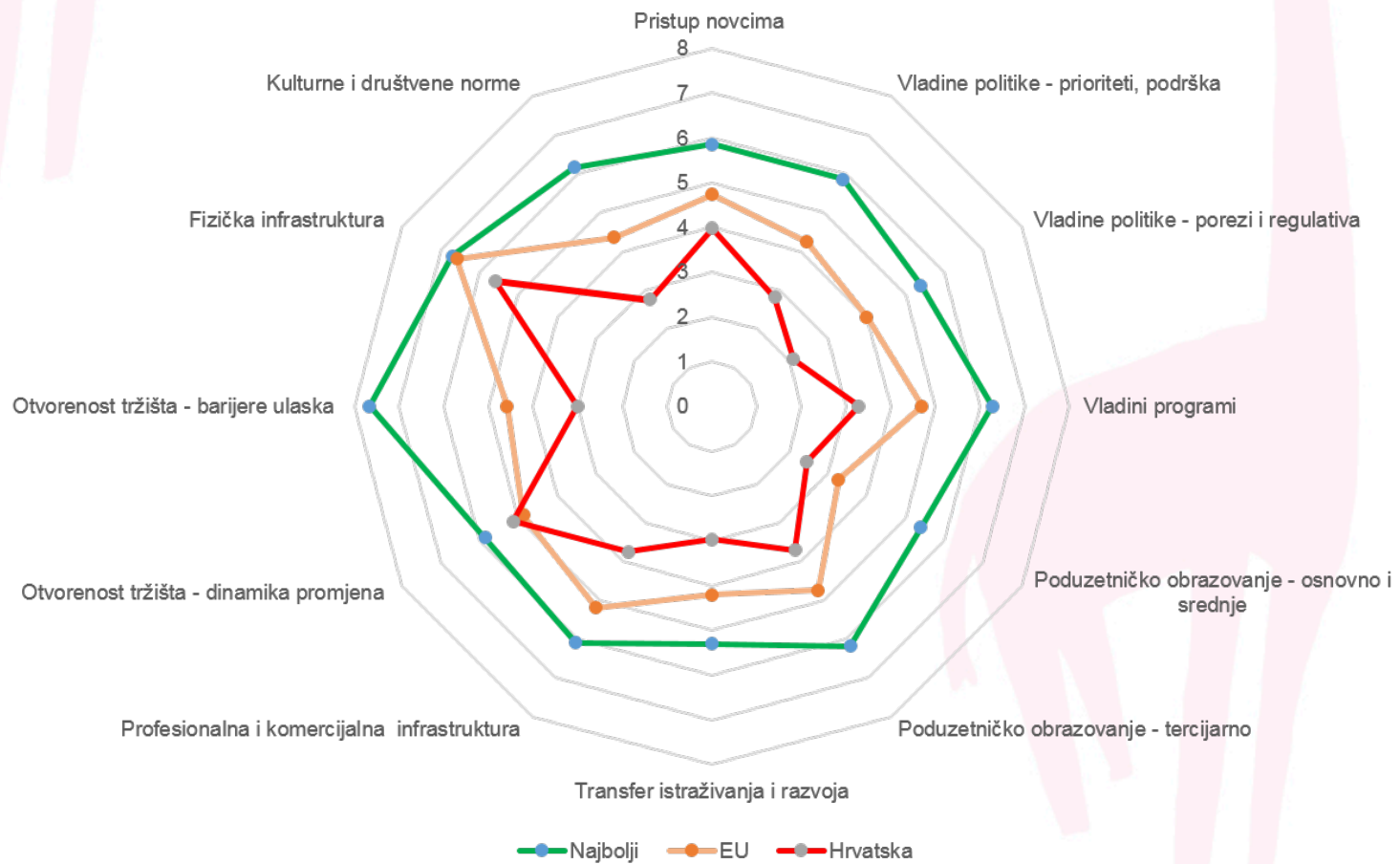
- **Rast neto-izvoza jedini je put dugoročnog ekonomskog rasta i razvoja Hrvatske. .. naglasak treba biti na izvozu „pravih proizvoda i usluga“, konkretno povećanju udjela izvoza:**
- **s većom dodanom vrijednošću** stvorenom u Hrvatskoj;
- **u više produktivnim djelatnostima** – „ključ je u produktivnosti“
- koji je **temeljen na znanju**, posebno onom znanju koje se teško imitira;
- koji se **bazira na kreativnom radu** i mogućnostima primjene umjetne inteligencije, robotike, interneta stvari i drugih dostignuća koje donosi digitalna transformacija;
- u kojem možemo ponuditi **unikatne ili niskoserijske proizvode** prilagođene specifičnim potrebama kupaca;
- u kojem Hrvatska ima i može povećati **komparativne prednosti**;
- iza kojima postoji rastuća globalna potražnja, uključujući proizvode koji prije 15 ili 20 godina nisu postojali i predstavljaju **proizvode budućnosti**.

Kako potaknuti i povećati izvoznu orijentaciju hrvatskih tvrtki?, Cepar, Zagreb, 28.5.2019.

GEM

Hrvatska i najbolji u EU

CEPOR

ices.hr

Iskustvo projekta INTENSE

- Erasmus +projekt
- Partneri: EFOS Osijek, Hrvatska, HTW Berlin, Njemačka, HU Utrecht, Nizozemska UC Lueven, Belgija, TUAS Turku, Finska
- Projekt INTESE okuplja timove studenata, malih i srednjih poduzeća te zaposlenike visokoobrazovnih institucija u različitim EU zemljama, s ciljem pomaganja malim i srednjim poduzećima u internacionalizaciji poslovanja i podizanju svjesnosti o važnosti internacionalizacije za sve ciljne skupine.

Kako potaknuti i povećati izvoznju orijentaciju hrvatskih tvrtki?, Cendor, Zagreb, 28.5.2019.

Rezultati projekta INTENSE

- Edukativni program o internacionalizaciji MSP-a, namijenjen studentima
- Rad na **konkretnom primjeru internacionalizacije poduzeća** – konkretni savjeti vezano za izlazak na **konkretno međunarodno tržište**
- **Povezivanje studenata, poduzeća i visokoobrazovnih institucija** u zajednički projekt
- Povećanje zapošljivosti studenata
- Povećanje svijesti o značaju internacionalizacije
- Policy preporuke

Kako potaknuti i povećati izvoznu orijentaciju hrvatskih tvrtki?, Cepar, Zagreb, 28.5.2019.

Zaključak

- Internacionalizacija poslovanja kao prioritarna strategija za razvoj hrvatskog gospodarstva
- Kvalitetno obrazovanje kao temelj i ključ svega
- Bez konkurentnog, internacionaliziranog obrazovanja nema ni internacionaliziranog gospodarstva

Kako potaknuti i povećati izvoznju orijentaciju hrvatskih tvrtki?, Cepor, Zagreb, 28.5.2019.

Kontakt

Sunčica Oberman Peterka

Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku, ICES

Trg Lj. Gaja 7, Osijek

Tel: 091 22 44 022

E-mail: suncica.oberman.peterka@efos.hr

Kako potaknuti i povećati izvoznu orijentaciju hrvatskih tvrtki?, Cepor, Zagreb, 28.5.2019.